

**Prof. Dr. Yıldız DEMİRİZ'i Kaybettik.
(Zile 1929 - İstanbul 2016)**

Nazan Yavuzođlu Atasoy¹

Sanat Tarihi dnyasında titiz bir araştirmacı, bilgisini ayrıntıyla paylaşan bir hoca, desen dnyasında tezhip ve bilgisayarını aynı beceri ile uygulayan bir uzman...

Yıldız Demiriz, 1914'de Mühendis olan Erzincanlı Yusuf Ziya Bey ile mühendis babasının görevi nedeniyle şam'da, Üsküp'te yetişmiş Afife hanımın, -üç erkek sonrası- son çocuklarıdır. 'Demiryolcu' babanın görevi nedeniyle Anadolu'da yaşayan aile, çocuklarının eğitimi için İstanbul'a yerleşmiş. Ticaretin getirileri ve aile görenekleriyle iyi eğitim alan çocukların, annelerinin çabası ile erken yaşta Almanca öğrenmeleri ve yöntem-teknik konularındaki kazanımları, bilimsel yollarını çizmelerinde etkili olmuştur.

İlköğretimine İstanbul'da başlayan ve Orta öğretimine bir süre ara vermek zorunda kalan Yıldız Demiriz, eğitimini okul dışında tamamlayarak; 1960'da İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'ne öğrenci olarak yazılmış. 1964'de Bizans Sanatı Kürsüsü'nden mezun olarak, Prof.Dr. Semavi Eyice'nin asistanı olmuştur. Türkiye, İtalya ve Yunanistan'daki araştırmalarının sonucu hazırladığı "**Antrölaklı Bizans Döşeme Mozaikleri**" konulu teziyle 'doktor' ünvanını kazanmıştır (1969). Özel nedenlerle Bizans Sanatı Kürsüsü'nden ayrılarak, Türk ve İslam Sanatı Kürsüsü'nde Prof.Dr. Oktay Aslanapa'nın asistanı olmuştur. Önceki yıllarda Prof.Dr. Süheyl Ünver'in başarılı tezhip öğrencisi olması, onun desen dnyasındaki yolculuğuna yön vermiştir. "**Erken Dönem Osmanlı Mimarisinde Süsleme**" konulu çalışmasıyla 'doçent'

¹ Sanat Tarihçisi

ünvanını almıştır. Akademik düzenlemeler nedeniyle geciken 'profesörlük' ünvanını almak için, Anadolu Üniversitesi Uygulamalı Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda hocalığını sürdürmüştür. 1988 yılında kendi isteği ile emekliye ayrılarak; bilgisayar dünyasına dalmış ve bireysel yayın çalışmalarına girişmiştir.

Yıldız Demiriz'in Bizans sanatı ile ilgili çalışmaları sonrasında ilgilendiği konular arasında, süsleme geniş bir yer tutar. Tezhiplerle gelişen çiçek ilgisini, 'sanat ve botanik' bağlamında ele almıştır. Geometrik bezeme ile ilgili çalışma ve uygulamalarında doğru ve eğri çizgi, elinde oyuncak olmuştur. Çalışmalarını sürdürdüğü konular arasında, özellikle çini, mimari bezeme ve kitap süslemesi önemli bir yer tutmuştur. Sabırla biriktirdiği bezeme örneklerini çizimlerle desteklediği katalog çalışması olan **Osmanlı Mimarisinde Süsleme I** ve önceleri elle çizdiği desenleri, bilgisayarı büyük bir beceriyle kullanarak yeniden uyguladığı **İslam Sanatında Geometrik Süsleme** ve kapsamlı çalışması **Örgülü Bizans Döşeme Mozaikleri** ile rehber niteliğindeki **Eyüp'de Türbeler** gibi kitapları, kitap bölümleri ve makaleleri bilimsel yayınlarını oluşturur. Anılarını yazıya döktüğü **Anılarımdaki Sanat Tarihi** dışında; genişleterek tekrar yayına hazırladığı çocukluğundan beri oturduğu semte ait **Caddebostan'dan Anılar** ve Abdülhamit döneminden günümüze gelen ailesinin öyküsü olan **Sıradan bir Aile** adlı kitapları yazmış ve yayıma hazırlamıştır. Ayrıca, annesinden derlediği **Bir Türk Kadınının Dağarcığından Deyimler, Atasözleri, Fıkralar ve Benzeri Sözler** kitabıyla halk kültürüne katkı sağlamıştır.

1994 -1998 yıllarında iki dönem, Sanat Tarihi Derneđi'nin Başkanlığını üstlenen Yıldız Demiriz'e, 2004 yılında Derneđin 'Onur Üyeliđi' sunulmuştur. Derneđin akademik çalışmalarına, özellikle yayınların hazırlanmasına katkıda bulunmuştur. Yıldız Demiriz, dernekçilik serüvenini Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneđi'nde de aktif olarak sürdürmüştür.

Prof. Dr. Yıldız DEMİRİZ'i Kaybettik

Yıldız Demiriz'in yaşamında önemli yer tutan gezileri, fotoğraf becerisi, bilgisayar konusundaki uzmanlığı kadar, müzik de yer alır. Cemal Reşit Rey'in öğrencisi olacak kadar piyano, Muhittin Sadak'ın korosunda yer alacak kadar da koral müzikte becerisini göstermiştir.

Çiçek ve geometrinin örtüştüğü sanat ve desen dünyası ve de Sanat Tarihi ile ilişkisini hiç koparmayan hocaya, 2001 yılında **Yıldız Demiriz'e Armağan** kitabı hazırlanmıştır.

Çiçekleri, kedileri, bilgisayarı ve hobileriyle ördüğü yaşamının sonunda, ışıklar içinde kal sevgili Yıldız Demiriz hoca...

Prof. Dr. Yıldız DEMİRİZ (1929 - 2016)